

Den Socialøkonomiske Investeringsmodel

SØM

Hans Hummelgaard
Forsknings- og analysechef for VIVE Effektmåling

Baggrund for udviklingen af SØM

Stigende interesse hos politikerne for de økonomiske konsekvenser af social investeringer

Udviklingsprocessen

Modeludvikling SØM

**Juli 2016:
Projektstart**

**Jan. 2018:
Offentliggørelse**

Videreudvikling (Børne-SØM)

**Sept. 2017:
Projektstart**

**Okt. 2018:
Offentliggørelse**

Uddannelsesprogram

**Jan. 2018:
Start**

**Efterår 2020:
Afslutning**

Hvad er SØM så mere præcist?

- En model til at beregne de budgetøkonomiske konsekvenser for offentlige aktører (kommuner, regioner, stat) af sociale indsatser
- En model der kan anvendes af kommuner og andre (f.eks. NGO'er og fonde)
- En model der kan suppleres med brugerens egne data/estimer

Socialstyrelsen

SØM: Socialøkonomisk investeringsmodel

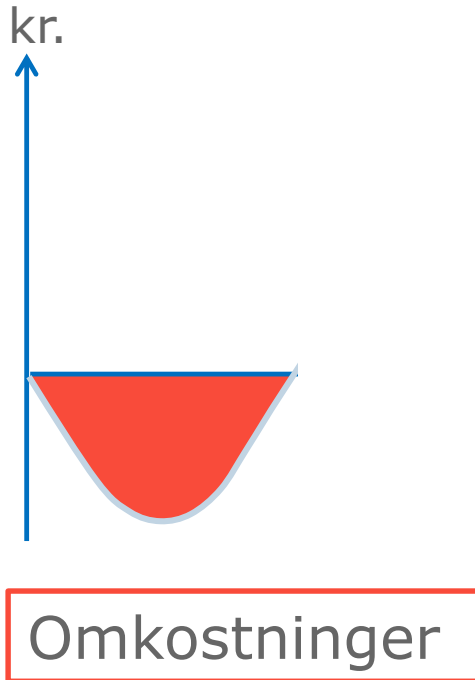
Start SØM >

Beregningsredskab

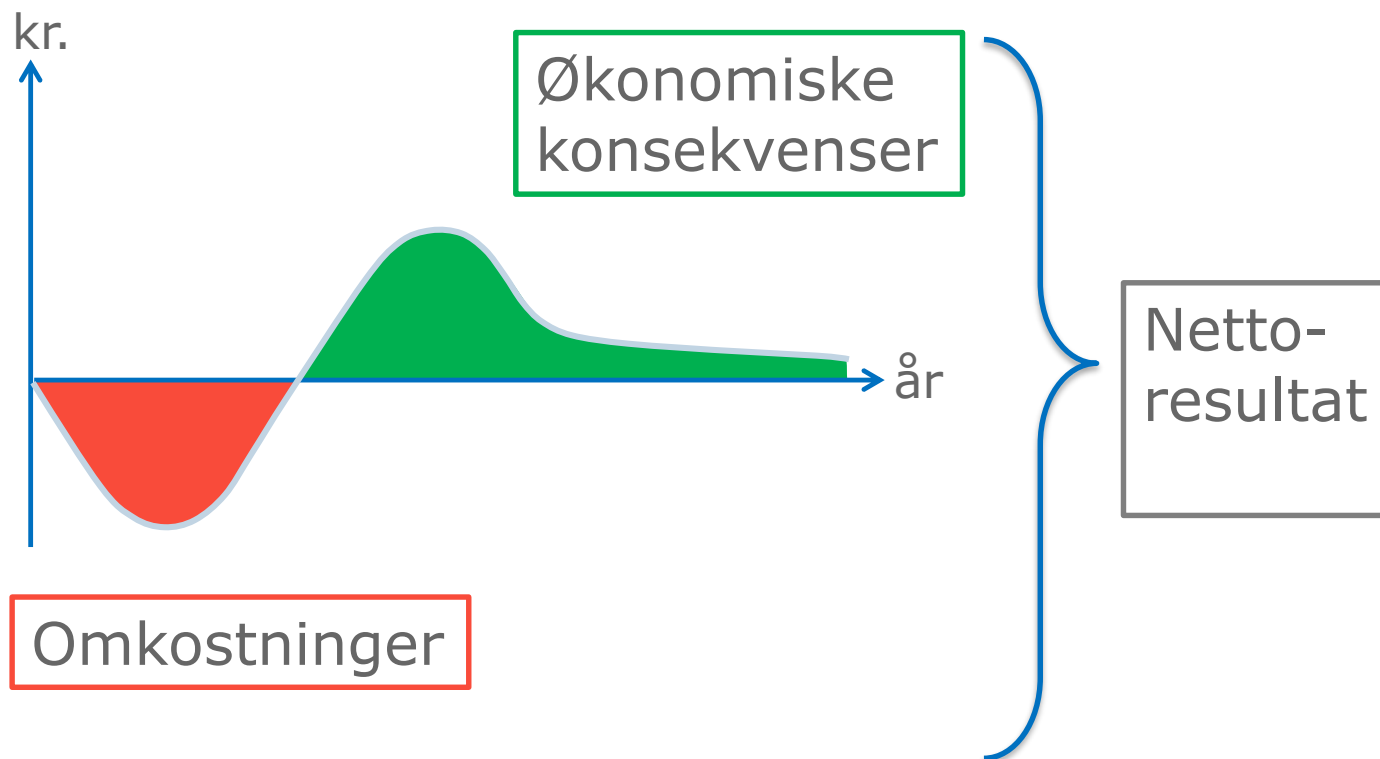
Vidensdatabase

**VIDEN TIL
VELFÆRD** INCENTIVE

Hvor vil vi hen?

Hvor vil vi hen?

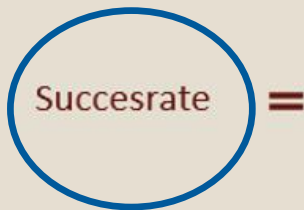
INDSATS

Deltagere

×

Effekt

=

Antal personer, der deltager i indsatsen

fx 20% opnår indsatsens effektmål

Økonomiske konsekvenser

Deltagere, der opnår succes

×

Konsekvenser

Ændringer i ydelser og aktiviteter for deltagere med succes

fx 4 ugers sparet kontanthjælp pr. person

×

Priser

Pris pr. enhed pr. aktør

2.174 kr. for kommune
0 kr. for region
544 kr. for stat

Vidensdatabase → effektestimater fra lignende indsatser
Egne data → egne bud på indsatsens effekt

INDSATS

Deltagere

×

Effekt

Succesrate

=

Antal personer,
der deltager i
indsatsen

fx 20% opnår
indsatsens
effekt mål

Økonomiske konsekvenser

Deltagere, der
opnår succes

×

Konsekvenser

Ændringer i
ydelser og
aktiviteter
for deltagere
med succes

×

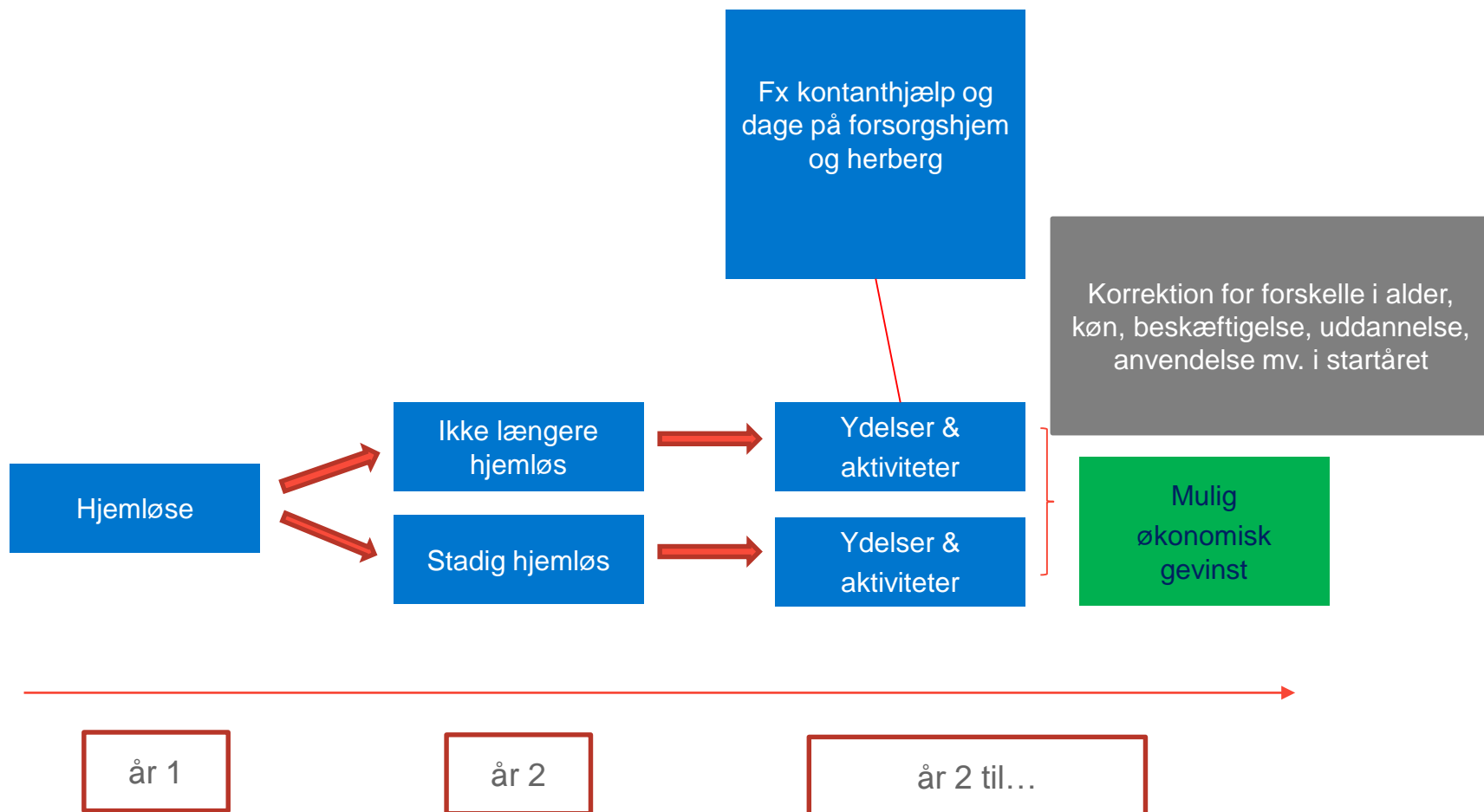
Priser

Pris pr. enhed
pr. aktør

fx 4 ugers sparet
kontanthjælp
pr. person

2.174 kr. for kommune
0 kr. for region
544 kr. for stat

Beregning af konsekvenser

Økonomiske
konsekvenser

Område	Underopdeling
Indkomst- overførsler	SU, kontanthjælp, førtidspension, uddannelseshjælp og andre overførsler
Beskæftigelse	Beskæftigelsesindsats og beskæftigelse
Sundhed	Sygesikringskontakter, somatiske sygehusindlæggelser, somatiske ambulante besøg, psykiatriske sygehusindlæggelser, psykiatrisk ambulante besøg og alkoholbehandling.
Kriminalitet	Fængselsdage, dom for volds- og sædelighedsforbrydelser, dom for indbrud, tyveri og hærværk og dom for overtrædelse af færdselsloven og andre særlove.
Uddannelse	Under uddannelse (efter grundskolen)
Sociale serviceydelser	Forsorgshjem og herberg, stofmisbrugsbehandling, midlertidige botilbud, længerevarende botilbud, soc.pæd. støtte i botilbudslign. almene boliger, soc.pæd. støtte i eget hjem, tilskud til pers. og prak. hjælp, handicaphjælperordning, ledsagerordning og kontaktperson for døvblinde samt beskyttet besk. eller aktivitets- og samværstilbud

Økonomiske konsekvenser er beregnet for 20 målgrupper

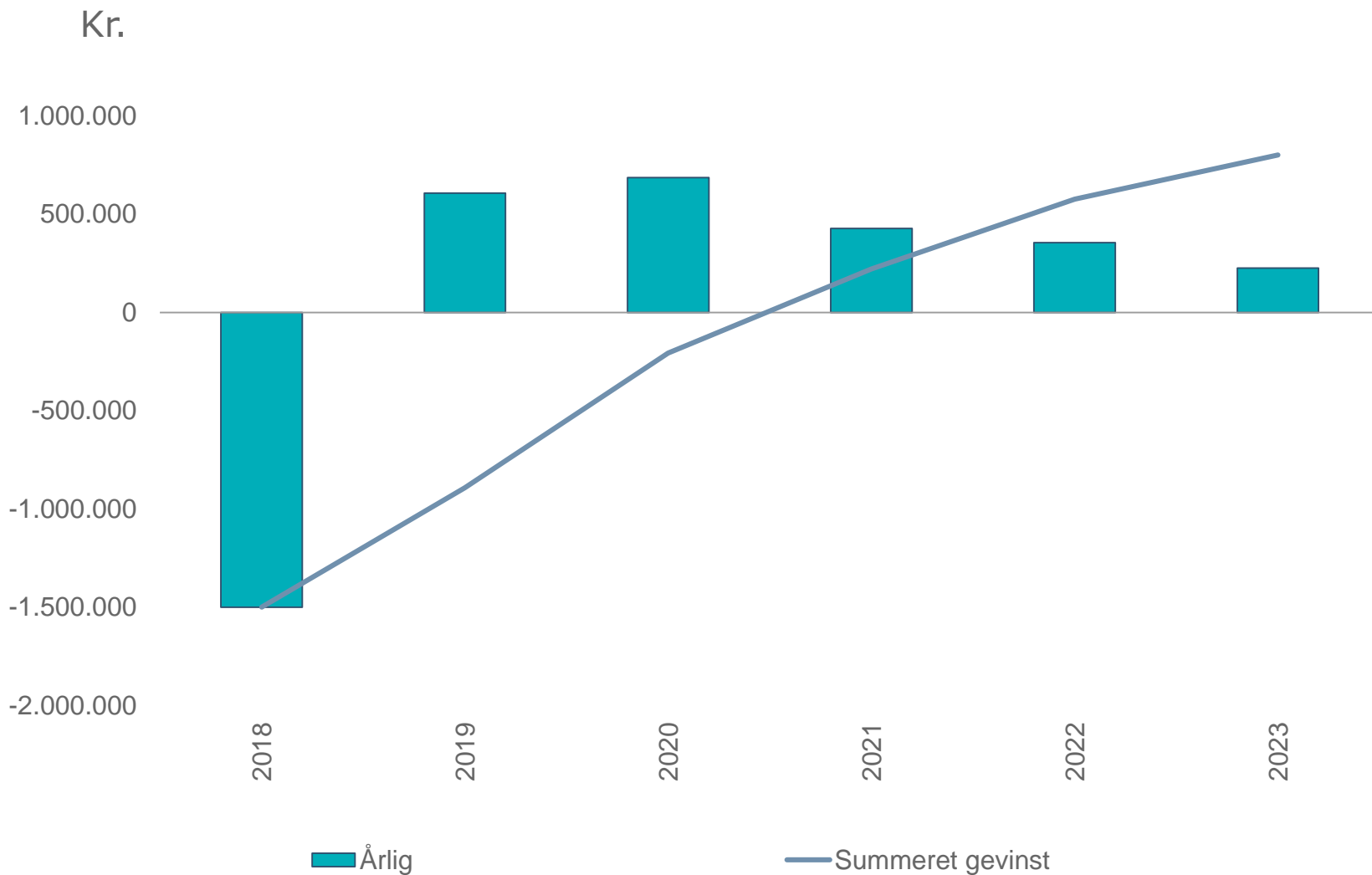
Udsatte voksne	Voksne med handicap
Hjemløse	Borgere med ADHD
Borgere med psykiske vanskeligheder (2)	Borgere med autisme
Borgere med stofmisbrug (3)	Borgere med udviklingshæmning
Borgere med alkoholmisbrug	Borgere med erhvervet hjerneskade
Borgere med psykiske vanskeligheder og samtidigt misbrug (8)	
Voldsudsatte kvinder	

Note: tal i parentes angiver antal undergrupper for kategorien

Hvad kan modellen bruges til?

- Økonomisk evaluering af indsatser
- Scenarieanalyse – ”Hvad nu hvis?”
- Break-even analyse
- Kravanalyse

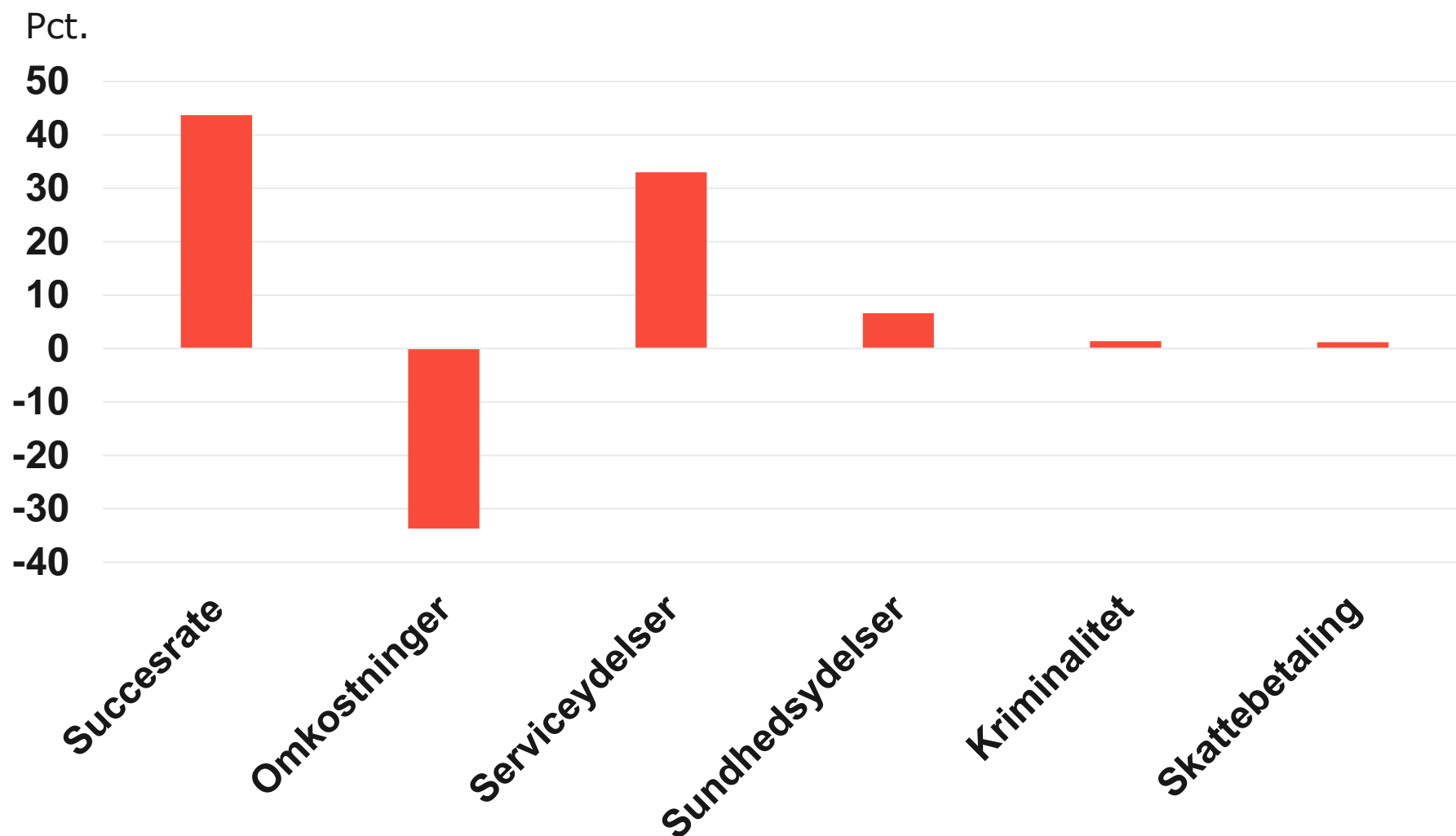
Eksempelberegning: Bostøttetilbud for hjemløse

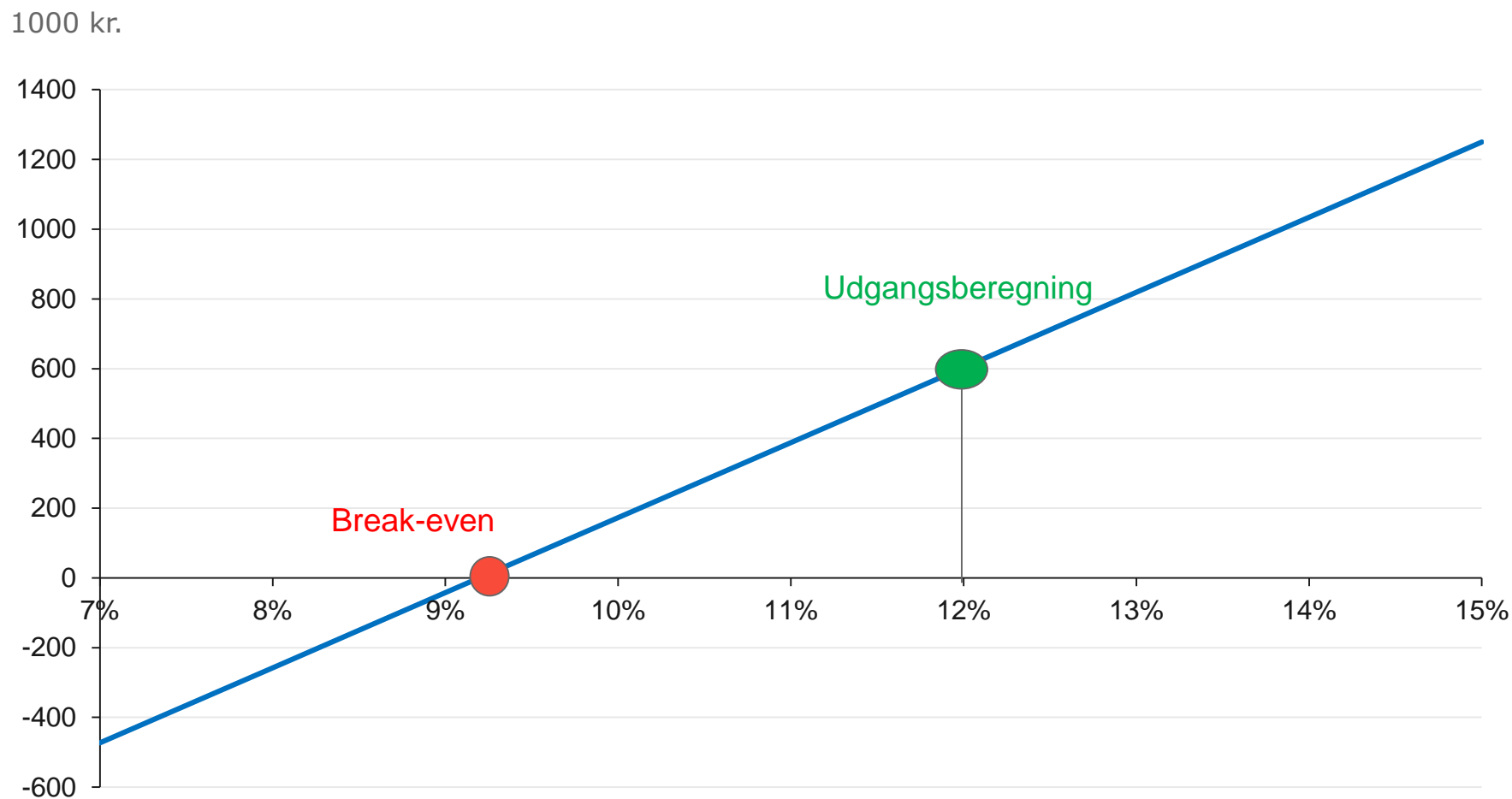
Nettogevinst, 2018-2023

Overførsler og aktiviteter		Nutidsværdi 2018 kr.
Indkomstoverførsler	Mindre kontanthjælp	69.063
Beskæftigelsesindsats		45.412
Skat af indkomst		45.248
Sundhedsydelse	Sygehusindlæggelser	386.475
Politi, retsvæsen og kriminalforsorg	Fængsel og domme	82.289
Uddannelse		0
Sociale serviceydelser	Forsorgshjem & herberger	1.939.465
Omkostninger		-1.980.769
Egne ydelser		0
<u>I alt</u>		<u>587.181</u>

Ændring i nettogevinst ved +10 % på centrale størrelser (følsomhedsberegning)

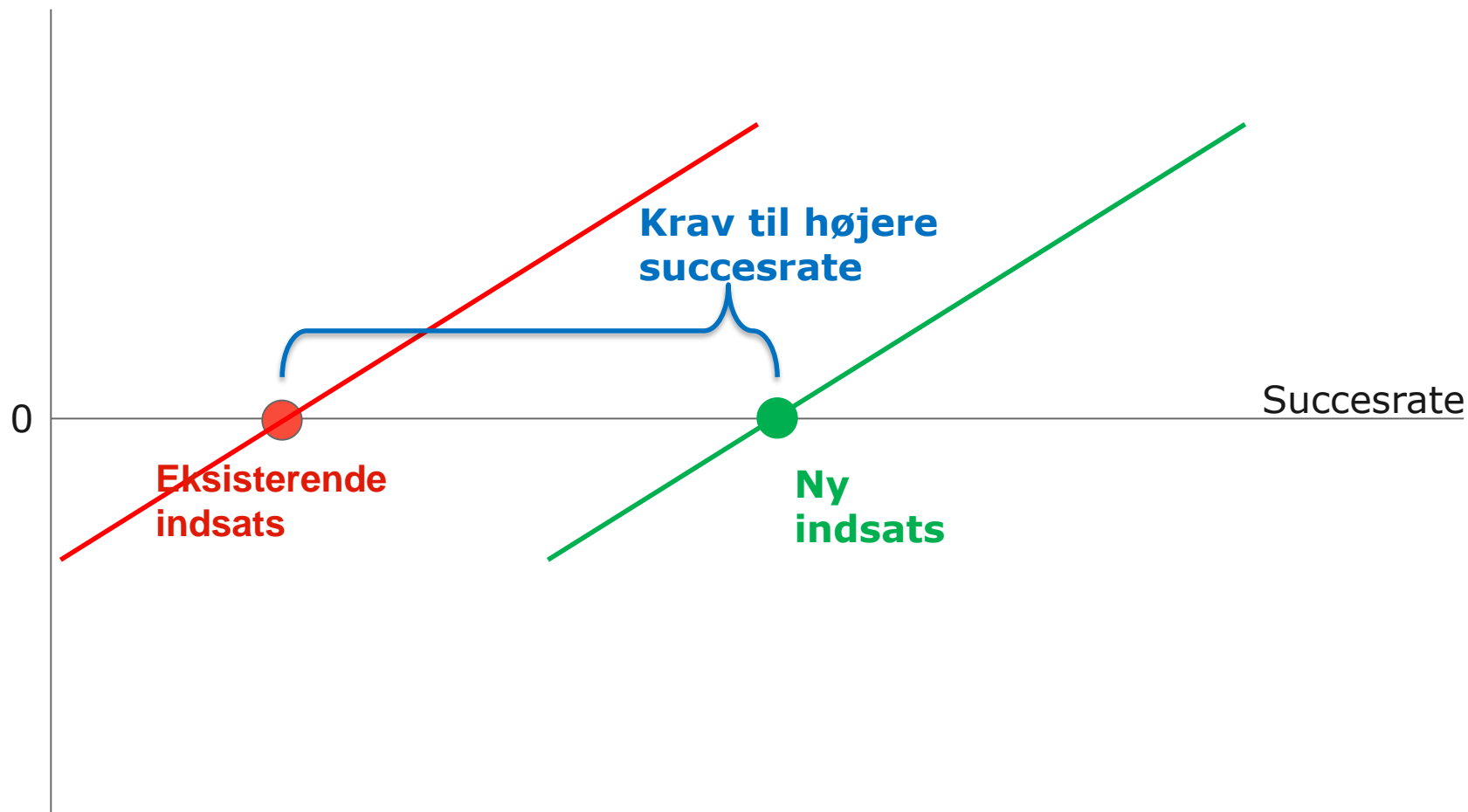

Succesratens betydning for nettogevinsten

Hvad er kravet til succesrate for en ny og dyrere indsats?

Nettogevinst

SØM på børn- og ungeområdet

Målgrupper til Børn og Unge udvidelsen

B&U med angst, depression eller anden affektiv lidelse

B&U med opmærksomhedsforstyrrelse

B&U med psykiske vanskeligheder, uden psykiatrisk indlæggelse

B&U med psykiske vanskeligheder, med psykiatrisk indlæggelse

B&U i hjemmebaserede foranstaltninger efter servicelovens §52

B&U anbragt i plejefamilie

B&U udsat for voldelige eller seksuelle overgreb

|| Opsamling

- Bud på langsigtede økonomiske konsekvenser af en indsats
- SØM er let at bruge, når man først har lært den at kende
- Centrale forudsætninger er brugerens ansvar
- Vi står inde for, at SØM regner rigtigt og for kvaliteten af vidensdatabasen
- Usikkerhed på præcisionen af resultaterne
- Følsomhedsberegninger, break-even og kravsanalyser
- SØM på børn og ungeområdet

Socialstyrelsen

Tak for ordet

SØM:
Socialøkonomisk investeringsmodel

Start SØM >

Beregningsredskab

Vidensdatabase

VIDEN
VELFÆRD INCENTIVE